

VIATA DE LICEU

se traieste o singura data!

Morometii

Marin Preda

Fieraria lui Iocan

Romanul "Morometii" vede lumina tiparului in anul 1955. El este considerat o capodopera de catre criticii acelor vremuri.

Volumul al II-lea, trebuia sa faca fata primului carea a fost primit atat de bine; apare abia in 1957 dupa 2 ani si nu se bucura de acelasi success.

Cele 2 parti formeaza o unitate, o poveste, se completeaza unul pe altul. Primul volum este concentrat in special pe destinul familiei Moromete si in mod deosebit asupra lui Ilie Moromete. Uneori ironic el incearca asa exprime gandirea si gesturile personajelor. Primul volum este dominat de o liniste obstasca, falsa sau nu, in vreme ce cel de-al II-lea descrie vermurile tulburi din perioada comunista, prin pagini mai incarcate, fraze mai lungi si mai complicate.

Marin Preda da personajelor sale posibilitatea de arata ca sunt apte de o gandire sociala clara, ca duc o viata psihica normala.

Un exemplu bun pentru a ilustra inteligenta cu care autorul isi inzestreaza personajele, este scena din curtea lui Iocan, fierarul satului. Aceasta adunare este simbolica pentru satenii din Silistea-Gumesti. Aici se aduna elita satului, oameni respectati, mai mult sau mai putin, se intalnesc aici pt a discuta problemele tarii, pt a face politica. Tinuta de duminica este una obligatorie, exista un anume protocol. Oamenii imbraca haine de sarbatoare si trec pe la frizerul satului unde se rad si mai apoi vin la adunare. Scena se contureaza incet-incet, prin prezentarea personajelor principale care urmeraza sa ia parte la discutii.

Moromete si Cocosila sunt piesele de rezistenta ale dezbaterii, prieteni si adversary totodata ei nu fac altceva decat sa se tachineze pe toata perioada discutiilor. Eroii acestor intalniri par scosi dintr-o schita a lui Caragiale, sunt ironice si au loc schimburi de replici taioase asta nu face insa ca profunzimea spuselor lor sa fie alterata. Ei nu sunt rau intentionati rasul lor este unul sanatos, nu vulgar.

Politica subtila pe care incearca sa o dezvolte taranii in cadrul acestor intalniri, nu are nici o legatura cu ideologia partidelor pe care la sustin. Isi fac mai bine spus preferinte in legatura cu personajele ce domina scena politica a momentului, cu un discurs, o actiune. Singurii care par sa aiaba si altfel de interese sunt aristide si Iocan. In interiorul adunarii avem parte de o ierarhie bine structurata. De partea cea mai bine vazuta ii avem pe: Ilie Moromete, Cocosila, Nae Dumitru si Iocan, sunt cei care dau tonul acestor intalniri. "Se apropie de fierarie si Moromete fu intampinat de departe cu exclamatii.", acest citat ne confirma popularitatea de care se bucura Moromete in cercul sau de prieteni "politici".

Cocosila si Ilie au caractere diferite; de vreme ce primul apostrofeaza mai tot timpul si este ft irascibil cel de-al doilea este ironic si destul de calm. Statueta care ii este facuta

pe parcursul intalnirii este dovada a calmului sau morocanos si este ca o prevestire, ca un semn, imaginea perfecta a lui Ilie Moromete.

Revenind la ierarhia noastra vedem ca exista si un loc inferior ocupat de: Ion a lui Miai, Din Vasilescu si Tugurlan. Acestia reprezinta partea pasiva a adunarii, cei care deobicei nu se implica in viata politica a satului, in discutii.

Insa, surprinzator de aceasta data Tugurlan nu mai poate suporta batjocura la care ceilalti il supun pe Ion a lui Miai si iese in fata reprosandu-le celorlalti ca sunt lipsiti de judecata si ca vad lucrurile intr-un mod prea simplist. El nu vrea sa faca politica, este cel care scoate in evidenta ca timpul nu e atat de calm si ca bucuriile taranilor nu sunt eterne, considera inutile aceste sarbatori si discutii. Am putea spune ca el reprezinta opinia satului, reprosandu-le celor care si-au luat partea de pamant ca nu au facut nimic pt a-i ajuta pe ceilalti.: “Stati, lasat-l ca am inteles ce vrea sa spuna....3 chestiuni rezulta din cele spuse de Tugurlan: ca numai cine are lot poate sa faca politica, alta ca din pricina lui Cocosila a ramas Ion a Lui Miai fara pamant si trei ca nu suntem mai destepti decat Ion a lui Miai. Nu-i asa Tugurlane?” Aceasta este concluzia trasa de Moromete dupa ce asculta discursul nervos al lui Tugurlan, care in fond are un spirit justitiar si e totodata o victima a perioadei. Iluzia de mai bine este inselatoare si ii fascineaza pe locuitorii comunei.

Cu ocazia acestor adunari aflam de la autor de situatia satenilor din Silistea – Gumesti si pozitia lor fata de situatia din tara. Acest fragment este revelator din punctul de vedere al situatiei taranilor din perioada interbelica, ne ajuta sa intram in lumea aceea calma de dupa furtuna si sa vedem situatia asa cum se prezinta ea.

Romanul in intregime sa am putea spune ca este o monografie a satului romanesc interbelic. Ne ofera posibilitatea sa aruncam o privire in trecut, sa vedem drama unei intregi societati, sa facem comparatii si sa observam cu uimire ca diferentele dintre atunci si acum sunt aproape nule.

Hascu Catalina, Colegiul National “Unirea”, Focsani

